

CENSUR

– en kreativitetens motor ?

Berättelser om det otillåtna.

FILMHUSET

19-20 MARS 2011

Filmhelg guidad av Bo Bjelfvenstam

Sveriges Förenade Filmstudios

PROGRAM

LÖRDAG 19 MARS

Bio Victor

09:30 **KORNET ER I FARE** Danmark 1944, 8 min. Regi Hagen Hasselbalch

En liten film om farliga skadeinsekter som hotar den danska skörden. Fast filmen handlar om något helt annat – för den rätta publiken!

10:00 **MÄNNISKOR I HAMN** (Grosse Freiheit nr 7), Tyskland 1944, utdrag ca 20 min.

Regi Helmuth Käutner. Andra världskriget led mot sitt slut. Den tyske propagandaministern Joseph Goebbels hade beställt en film om hjältemodiga sjömän. I stället blev det en försupen dragospelsspelare på en krog i Hamburg som fick representera de tyska sjömännen. Filmen förbjöds omgående.

10:30 Paus

10:45 **RID I NATT** Sverige 1942, 107 min. Regi Gustaf Molander. Filmen bygger på Wilhelm

Mobergs roman och berättar om ett bondeuppror på 1600-talet. Andra världskriget pågick när filmen spelades in och visades. Det undgick knappast någon att filmen var en protest mot den tyska ockupationen av Danmark och Norge.

12:45 Lunch

Bio Mauritz

13:45 **MANNEN MED DEN GYLLENE ARMEN** (The Man with the Golden Arm)

USA 1955, utdrag ca 30 min. Regi Otto Preminger. USA:s motsvarighet till statlig censur, Hays kod, utmanas i "Mannen med den gyllene armen" som bryter mot flera av föreskrifterna. Filmen förbjöds men visades ändå och blev en av spikarna i kodens kista.

14:30 **THE CELLULOID CLOSET** USA 1995, utdrag ca 50 min. Regi Rob Epstein och Jeffrey

Friedman. En dokumentär som berättar om hur det mest förbjudna, homosexualiteten, skildrats genom filmhistorien. Bögar och flator har hånats och förlöjligats och nästan alltid har de dött på slutet som straff för sin läggning.

15:30 Paus

15:45 **SHERIFFEN** (High Noon) USA 1952, 81 min. Regi Fred Zinnemann. Filmen tillkom

under senator Joseph McCarthy's förföljelser av vänsterradikala, en protest mot feghet, medlöperi, undfallenhet.

18:00 Middag

Bio Victor

20:00 **JAG ÄR NYFIKEN - GUL** Sverige 1967, 122 min. Regi Vilgot Sjöman.
Gränserna för det tillåtna tänjdes, dåtidens tabun blev synliga, fakta blandades friskt med fiktion, sex med politik. Filmen gav världens alla censurmyndigheter allvarliga bekymmer.

SÖNDAG 20 MARS

Bio Victor

09:00 **VIRIDIANA** Spanien 1961, 87 min. Regi Luis Buñuel
"Tack gode Gud att jag fortfarande är ateist", utbrast Luis Buñuel och gjorde Viridiana om den goda nunnan som ville frälsa själar men förlorade sin egen på kuppen. En praktfull blasfemi som omgående totalförbjöds i Francos Spanien.

11:15 Paus

11:30 **POSTANVISNINGEN** (Mandabi) Senegal 1968, 90 min.
Regi Ousmane Sembene. Ibrahima Dieng får till sin stora glädje en postanvisning från en släkting i Paris. Men är man analfabet från Senegals landsbygd innebär det en lång och ojäm kamp mot byråkratin att inkassera pengarna.

13:15 Lunch

Bio Mauritz

14:14 **KVINNOR OFFSIDE** Iran 2006, 89 min. Regi Jafar Panahi
I Iran skyddas kvinnor från olämplig kontakt med män genom att förbjudas gå på fotbollsmatcher. Men det finns modiga kvinnor som trotsar förbudet och en modig regissör som gör film om det. Jafar Panahi sitter i fängelse idag.

16:00 Paus

16:15 **ATT LEVA** (Huo zhe) Kina 1994, 125 min. Regi Zhang Yimou. Anses vara den bästa film som gjorts om kulturrevolutionen i Kina. Men partiet var inte roat. Filmen förbjöds i Kina men vann guldpalmen i Cannes. Zhang Yimou fick inte lov att resa dit och ta emot priset.

CENSUR – en kreativitetens motor? Berättelser om det otillåtna.

Välkommen till SFF:s filmhelg 19-20 mars 2011 guidad av Bo Bjelfvenstam!

Den polske regissören Krzysztof Kieslowski var mycket skicklig när det gällde att i sina filmer smyga in budskap som undgick censurens sax men ändå nådde publiken. När Polen blev demokratiskt omkring 1990 förklarade han att han saknade den glöd som det innebar att vara förtryckt.

Kan man föreställa sig en fullständig frihet utan några begränsningar? Hur skulle den se ut? Sven Delblanc skriver på ett ställe om människans oförmåga att uthärda frihet och nästan obegränsade förmåga att uthärda förtryck. Jag brukar tänka på det när jag ska välja elleverantör.

Det har funnits filmcensur nästan så länge som det funnits film och så länge det funnits filmcensur har det funnits listiga, uppfinningsrika, modiga män och kvinnor som trots alla hinder skapat tidlösa konstverk. Filmens historia handlar i stor utsträckning om ständiga försök att tänja på gränserna för det tillåtna, att hålla till i marginalen, att knapra på samhällets och tidens tabun. Med hjälp av antydningar och allegorier balanserar filmarna mellan det för ögonblicket tillåtna och det för ögonblicket otillåtna.

P.S. Jag tänker inte någon gång under filmhelgen rekommendera mer politiskt och ekonomiskt förtryck för att därigenom öka filmernas kvalitet.

Bo Bjelfvenstam

Bo Bjelfvenstam, filmare, TV-producent, författare, var under många år anställd vid Sveriges Television och gjorde film i olika delar av världen, främst i Afrika. Bo har tidigare hållit tre mycket uppskattade seminarier för SFF.

Tack till Svenska Filminstitutets Bildarkiv och Filmarkiv, Svensk Filmindustri, SandrewMetronome, Folkets Bio, Det Danske Filminstitut och Goetheinstitutet.

För deltagande och information kontakta Astrid Friberg eller Kerstin Sundelin
Sveriges Förenade Filmstudios

Tel + 46 8 6651100,

Mobil +46708570938/39,

Fax + 46 8 6663748,

E-post sff@sff-filmstudios.org, Hemsida: www.sff-filmstudios.org

Postgiro: 150600-5, Organisationsnummer: 802003-9775

Adress: Filmhuset, Borgvägen, Box 27126, 102 52 Stockholm

Deltagaravgift: 350 kr.

